

VELÂYET-NÂME-İ SULTAN ŞÜCAÜDDİN*

ORHAN F. KÖPRÜLÜ

Eserin Tavsifi. Bu kitabın, şimdilik mevcudiyetini bildiğimiz, tek nüshası hususî kütüphanemizde bulunmaktadır. İhtiva ettiği vakayi' bakımından XIV. asır sonlarına ve XV. asrın ilk yarısına ait olduğu anlaşılan bu velâyet-nâmenin müellifi hakkında kitapta hiçbir kayda tesadüf edilmemekle beraber, müellifin, Şüca'm müridlerinden biri olması kuvvetle muhtemeldir. XV. asır sonlarında ve yahut XVI. asır başlarında te'lif edildiğini tahmin ettiğimiz bu velâyet-nâme'nin elimizdeki nüshasının istinsah tarihi ve müstensihi belli değildir. Bizdeki nüshanın birinci sahifesi başka bir kâğıdın üzerine yapıştırılmış olup, bu sahifenin üzerinde kırmızı mürekkep ile, «Der beyân-ı kutbü'l-ârifin Şücaüddin Baha'nın velâyet-nâmesidir» serlevhası altında hiçbir dibace olmadan, Şüca'm velâyetlerine geçilmektedir. Eser, küçük boyda 52 sahifeden mürekkep bulunup, her sahife 17 satırı ihtiva etmektedir. 36 ncı sahifeye kadar olan hikâyeler mensur, bundan sonrakiler ise, fâilâtün fâilâtün fâilün vezniyle, manzum olarak yazılmıştır.

Şücaüddin hakkında tarihî menba'lardaki kayıtlar. Tarihî menba'larda Şücaüddin hakkında verilen ma'lûmat hem kifayetsiz, hem de, bir çok bakımlardan birbirini yalanlar mahiyettedir. Bu tarihî menba'larm en eskilerinden olan *Şakayık-ı nu'mânîye* (Mecdî Efendi tercümesi, s. 94 v.d.)'de, Şücaüddin-i Karamanî adında bir şahıstan bahsedilmektedir, *Şakayık*'ın verdiği ma'lûmata nazaran Şücaüddin-i Karamanî, Şeyh Hâmid-i Kayseri ile müsahabette bulunmuş olup, Sultan II. Murad'm hayatını kurtardığı için, II. Murad tarafından Edirne'de Debbâğlar mahallesi'nde nâmına bir mescid ve zaviye inşa ettiril-

* Bu makale 1951'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünde Doktora tezi olarak kabul edilmiş olan, «Tarihî Kaynak olarak XIV ve XV. asırlardaki bazı Türk menabânâmeleri» (Tarih Semineri Ktp. No: 512) isimli basılmamış eserimizden alınmıştır.

miş, öldükten sonra da aynı yere defnolunmuştur¹. Lâtîfi'nin, Kemal Ümmî'nin hayatından bahsederken: «Bu hikâyet dedelerden mesmu'dur ki, mezkûr Kemal Ümmî, Nesimî ile Sultan Şüca' tekyesine varıp, Baba sultan'm fuzûlî bir koçunu kurban etmişler; Baba Sultan dahi bunların bu fi'inden münfail olup ve cemaline celâl ârız olup, remz ile, tuhfe yüzünden Nesimî'nin önünde bir destere ve mezbûrun önünde bir kemend-i miyan-bend koyup, dâr-ı fenâdan tarık-i intikallerine işaret etmiştir²». tarzındaki ifadesi, elimizde bulunan velâyet-nâme ile kısmen tevafuk etmektedir³.

Hüsamüddin Efendi'nin (Mübarizüddin Halife Alp) başlığı altında, «...Birinci Kılıç Arslan'm damadı olan Güdül Bey'in ahfadından Şücaüddin Kuli Beg bin Türkmensah'm mahdumu olup, 619 hududunda Amasya valisi olmuştur»⁴ şeklindeki ifadesini yanlış anlayan Şükrî⁵, fâilin Mübarizüddin Halife Alp değil, Şücaüddin olduğunu zannederek, onu, Seyyid Battal Gazi'de türbesi olan ve bizim mevzu'umuzu teşkil eden Şücaüddin ile aynı şahıs gibi göstermiştir. Hüsamüddin Efendi'nin yukarıda aynen kaydettiğimiz ifadesi dikkatle okunursa, Şükrî'nin ne kadar büyük bir hataya düştüğü kendiliğinden meydana çıkar.

Yukardanberi verdiğimiz izahattan anlaşılacağı vechile, tarihî menba'lar Şücaüddin'l birbirinden çok farklı muhit ve zamanlarda yaşamış bir kimse olarak göstermektedirler. Acaba ayrı ayrı muhit ve zamanlarda yaşamış Şücaüddin ismini taşıyan birkaç kişi mi vardır, yoksa, hadd-i zatında bir tek kişi olan Şücaüddin'l, menba'lar mı birbirine karıştırmışlardır? Tarihî menba'larm aydınlatamadığı bu suallerin karşılığını, elimizdeki velâyet-nâmeyi sıkı bir tarihî tenkide tâbî' tutarak vermeğe

1 Mehmed Süreyya, *Sicill-i osmanî*, c. III, s. 136. Şücaüddin-i karamanî'nin hayatı hakkında kısmen Şakayık'taki ma'lûmatı tekrarladıktan sonra, hiçbir esasa dayanmaksızın mezkûr mescidin Eskişehir'den oniki saat ileride ufak bir karye olduğunu kaydettiği gibi, buna, Şücaüddin'in Mehmed II. in ilk zamanlarında öldüğünü de ilâve etmiştir.

2 Lâtîfi, *Tezkire*, İstanbul 1334, s. 286.

3 *Velâyet-nâme-i Sultan Şücaüddin*, s. 26: «...Seyyid Nesimî ve Kemal ol koçu, Sultan'm makamında buldular; eyittiler: Bu koç ne koçtur dediler. Dervişler dahi Sultammız'ındır, dediler. Seyyid Nesimî dahi eyitti: Sultan koçu neyler dedi... Bu koçu ana put olmuş, boğazlan koçu, amı bundan kurtaralım dedi. Kaygusuz Baba eyitti: Gelin, er nazarında küstahlık etmeyelim! Sultan Kemal ve Seyyid Nesimî Baba, Kaygusuz'un söziine amel etmeyüp, koçu boğazladılar. Kemal, koçu astı; Seyyid Nesimî derisin soydu. Koçu kazana durukodular. Ne kadar ki cehdettiler, kaynadamadılar. Ol dem Sultan uryan olmuş nemedin dayagının üzerine artmış çıka geldi. 'Pes Sultan'ı göricek bunların nutkı bağlandı.»

4 *Amasya Tarihi*, İstanbul 1329, II, 354.

5 *Divan-ı Şeyh İlhamî ve Seyyid Battal Gazi*, İstanbul 1334, s. 10 v.d.

çalışacağız. Şüeaüddin'in şahsiyetini, yaşadığı devir ve muhiti imkân nisbetinde tebâriiz ettireceğiz.

Velâyet-nâme ye göre Şücaüddin. Velâyet-nâme'de gâh Sultan Varlığı, gâh Şüca (شوجا) şeklinde adı geçen Şüeaüddin'in ailesi, doğduğu tarih ve yer hakkında hiçbir kayda tesadüf edilmiyor; mamâfih Sultan Şüeaüddin'in yaşadığı devri ve muhiti, Şüeaüddin'in temasta bulunduğu tarihî şahsiyetler yardımı ile elimizdeki velâyet-nâme'den çıkarmak mümkün olabiliyor. Velâyet-nâme'de Sultan Şücaüddin ile münâsebetlerinden bahsedilen kimseleri başlıca üç kısma ayırabiliriz. Bunlardan *birincileri*; *Laçinoğlu Paşa, Sultan Murad'ın anası hatun, Kutlu Melik Beg, Baba Hâki, Baba Mecnun* gibi şahıslardır ki, şimdilik haklarında hiçbir şey bilmiyoruz. *İkinci gruptakiler* hakkında ise, oldukça mufassal mâlûmata sahip bulunuyoruz. *Abdal Mehmed⁶, Abdal Mûsa⁷, Baba Kaygusuz⁸*, işte bu ikinci gruba dahil olan şahsiyetlerdir. Abdal Mehmed ile Abdal Mûsa XIV. asrın ilk yarısında, Kaygusuz ise XIV. asrın ikinci yarısında yaşamış olup, bu kimseler velâyet-nâme'de hep Sultan Şücaüddin ile muâsır gösterilmişlerdir. Velâyet-nâme'ye göre bunlardan *Abdal Mûsa*, Sultan'a sırtında *otuz yıl odun taşımıştır⁹*. *Abdal Mehmed* ise, uzun müddet Sultan'm yanında bulunduktan sonra, *Sultan tarafından Bursa'ya* gönderilmiştir¹⁰; halbuki mezkûr şahısların, Şüeaüddin'in müridi olmadıkları târihen sâbit olduğu gibi, aşağıda izah edeceğimiz vechile, yaşadıkları devir itibariyle Şücaüddin ile her hangi bir alâkalari bulunmasına da imkân yoktur.

Velâyet-nâme'de bu şahısların Şücaüddin ile muâsır ve münâsebetdâr olarak gösterilmeleri, kanaatimizce Şücaüddin'e muhtelif tarikatlere mensup evliyâ ve bilhassa Rûm Abdalları arasında merkezî bir vaziyet vermek, onun ehemmiyetini artırmak için olsa gerektir. Bu kısa izahlardan kolayca anlaşılabilirce üzere her iki grup da, Şüeaüddin'in ya-

6 Abdal Mehmed, Orhan devri Alp erenlerinden olup, Abdal Murad'ın oğludur; bu hususta daha fazla bilgi edinmek için (bk., Fuad Köprülü, *Abdal Mehmed maddesi, Halk Edebiyatı Ansiklopedisi*, İstanbul 1935, I s. 59.

7 Menkabevî şahsiyeti yeniçeriliğin kuruluşuna ait rivayetler ile karışan Abdal Mûsa, beктаşi an'anesinde ötedenberi mühim bir mevki' almış erenlerdendir daha fazla tafsilât için (bk., Fuad Köprülü, *Abdal Mûsa maddesi, ayn. esr.*, s. 60 v.d.).

8 XIV. asrın ikinci yarısında yaşamış olan kaygusuz, beктаşi an'anesine göre Mısır beктаşiliğinin kurucusu sayılır; bu hususta fazla tafsilât için (bk., Fuad Köprülü, *Mısır'da Bektaşilik, Türkiyat Mecmuası*, İstanbul 1940, c. VI, s. 13-29.

9 *Velâyet-nâme-i Sultan Şücaüddin*, s. 28.

10 *Aynı esr.*, s. 21 v.d.

şadığı devir ve münâsebetleri hususunda bize sarîh bir bilgi vermekten çok uzaktır; fakat üçüncü bir grup olarak tavsîf edebileceğimiz bir takım tarihî şahsiyetler vardır ki, bunlar sayesinde Sultan Şücaüddin'in yaşadığı devri, umumî hatları ile de olsa, tesbit etmek kabil olmaktadır.

Timurtaşoğlu Ali Çelebî ile münâsebeti. Timurtaşoğlu Ali Çelebî¹¹, velâyet-nâme'de Sultan Şücaüddin'in müridlerinden olarak gösterilir; Çelebî Mehmed ve Murad II. devirlerinde yaşamış, beylerbeyiliğinde bulunmuş tarihî bir şahsiyettir. Velâyet-nâme'ye göre, Sultan Şücaüddin ile münâsebeti bir muharebede kâfirler arasında kalan Ali Çelebî'nin, «Meded Sultan Süca'!» demesi üzerine, Sultan'm onu oradan kurtarması ile başlamıştır. Şücaüddin'in aşkı kendisini gittikçe saran Timurtaşoğlu, bir ara Sultan'm yanında dervîş olmak istemiş, fakat Sultan, onun bu isteğini kabûl etmeyerek gediğini beklemesini, yâni askerî ve idarî vazifesi ile meşgûl olmasını kendisine ihtar etmiştir. Sultan ile daimî surette temasta bulunan Ali Çelebî, Şücaüddin'e birkaç şehir ve köy vakfetmek istemiş ise de, Sultan bunu da kabûl etmemiştir¹². Yine velâyet-nâme'de Timurtaşoğlu Ali Çelebî'nin, Şücaüddin ile münâsebetinden bahşolunurken, tarihî bir hâdiseye de temas edilmiştir ki, velâyet-nâme'deki bu mâlûmat, tarihî menbalar ile tevâfuk ettiği gibi, bazı noktalardan, mevcut bilgimize ilâveler de yapmaktadır. Elimizdeki velâyet-nâme'ye göre, Sultan Çelebî (Çelebî Sultan Mehmed), Karamanoğlu Mehmed Bey'e karşı bir sefer açar. Bu sefer esnasında yanında bulunan vezirlerden biri de Timurtaşoğlu Ali Çelebî'dir. Karaman Beyi bir müddet muharebeden sonra teslim olarak, padişah'ın elini öpmüş, Sultan Çelebî de, Bey'i affetmiştir¹³.

Bu menkıbeyi tarihî menba'lar ile karşılaştırdığımız zaman, menkıbenin tarihi vak'alara uygun düştüğünü görürüz. Filhakika Çelebî Sultan Mehmed, Timur istilâsından sonraki karışıklığı gidererek, Osmanlı devletini kısmen kendi idaresi altında toplamaya muvaffak olduktan sonra, Karamanoğlu Mehmed Bey'e karşı dâ bir sefer açmış ve bu sefer neticesi 1415 de akdedilen sulh muahadesi ile, Timur'dan evvel Osmanlı hâkimiyetinde olan Akşehir, Seydişehir gibi merkezler yeniden Osmanlıların eline geçmişti¹⁴. Verdiğimiz şu izahlardan anlaşılacağı gibi, yelâ-

11 *Aşık Paşazade Tarihi*, nşr. Âli Bey, İstanbul 1332, s. 97; *Sicill-i osmanî*, c. III, s. 493; krs., İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, I., Ankara 1947, s. 202, 301.

12 *Velâyet-nâme-i Sultan Şücaüddin*, s. 16 v.dd.

13 *Aynı esr.*, s. 41 v.dd.

14 İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *aynı esr.*, s. 184.

yet-nâme'deki menkıbe ile tarihî hadisat arasında hiçbir tenâkuz mevcut değildir; sadece velâyet-nâme'de fazla olarak, Çelebî Sultan Mehmed'in, Karamanoğlu ile olan karşılaşmasında Timurtaşoğlu Çelebî'nin de padişahın veziri sıfatı ile bu muharebeye iştirâk ettiği şeklindeki kayıt vardır. Ali Çelebî bu muharebeye iştirâk etmiş midir? Yoksa, iştirâk etmemiştir de, Sultan Şücaüddin ile olan alâkası dolayısıyla mi, etmiş gibi gösterilmiştir? Bû hususta kat'î birşey söylemeğe bu gün için imkân olmamakla beraber, Timurtaşoğlu'nun mezkûr muharebede bulunmuş olması pek mümkündür.

Hacı Bayram Velî ile münasebeti. Velâyet-nâme'ye göre Şücaüddin'in temasta bulunduğu şahsiyetlerden biri de, Hacı Bayram Velî'dir¹⁵. Menkıbeye nazaran Hacı Bayram Velî, Sultan Şüca'ı ziyaret etmek ister; müridlerinden bâzıları, Şüca' gibi kaşı, kirpiği yoluk bir kimseyi ziyaretinin doğru olmayacağını söylerler ise de, Hacı Bayram Velî onları dinlemeyerek, yanında müridleri olduğu hâlde Ankara'dan kalkıp, Eskişehir tarikiyle Sultan'a gelir; Şücaüddin'in elini öper. Şücaüddin de kendisini gayet iyi ağırlar. Üç gün, üç gece Şücaüddin ile beraber kalarak, yiyip içip, sohbet ettikten sonra, Hacı Bayram Velî Ankara'ya döner¹⁶.

Hacı Bayram Velî ile Sultan Şücaüddin arasında bu temas vuku' bulmuş mudur? Yoksa, bu temas olmamıştır da, bu menkıbe sırf Şücaüddin'in ehemmiyetini artırmak için mi uydurulmuştur? Bu temasın yapılması ne kadar mümkün ise, mezkûr menkıbenin hayâl mahsûlü olması da o derece kabildir. Yalnız burada dikkate şayan cihet, XIV. asır sonu ve XV. asır başlarında yaşayan Hacı Bayram Velî'nin, Sultan Şüca' ile muâsır olarak gösterilmesidir ki, bunun da, Şücaüddin'in yaşadığı devri ve muhiti göstermesi bakımından ehemmiyeti aşikârdır.

Molla Fenarî ile münasebeti. Yine velâyet-nâme'den Şücaüddin'in, Molla Fenarî ile de muâsır olduğunu öğreniyoruz. Menkıbeye göre, Sultan Murad'm Molla Fenarî ismindeki müftüsü, vazife icabı Kütahya'ya geldiği sırada kendisine Sultan Şüca' adında kerametli bir kişi olduğundan bahsederler. Molla Fenarî¹⁷ böyle birşeye inanmamakla be-

15 833 tarihinde vefat eden Hacı Bayram Velî'nin şahsiyeti, kurduğu tarikat ve bu tarikatın ayrıldığı kollar hakkında ma'lûmat almak için (bk., Abdülbakî Gölpınarlı, *Bayramiye maddesi, İslâm Ansiklopedisi*).

16 *Velâyet-nâme-i Sultan Şücaüddin*, s. 44 v.dd.

17 751 Safer'inde Fenar karyesinde doğan Molla Fenarî, büyük türk âlimlerinden olup,

raber, otuz mes'ele yazarak müderrislerden dört tanesini Sultan Şücaüddin'e gönderiyor. Molla Fenarî bu mes'eleleri yazarken bu hâl, Şücaüddin'e ma'lûm oluyor. Fenarî'nin yolladığı dört müderris gelince, daha onlar bir şey demeden, Molla Fenarî'nin kendisine otuz koz gönderdiğinden haberdar olduğunu söyleyerek, icap eden cevapları veriyor. Mezkûr müderrislerin, Şücaüddin'in kerametlerini görerek, bizi derviş eyleyin diye ricada bulunmaları üzerine, Şücaüddin bunların sakallarını ve başlarını tıraş ettiriyor¹⁸.

Bu menkıbe de, Şücaüddin'in yaşadığı devir hakkında bize bir fikir verdiği gibi, aynı zamanda Şücaüddin'in ma'nevî şahsiyetini de tebarüz ettirmekte, onun, Rûm Abdallarının şeyhlerinden olduğunu göstermektedir.

Kemal Ümmî ve Seyyid Nesimî ile münasebeti. Şücaüddin'le münasebetleri olan diğer iki tarihî şahsiyet de, Seyyid Nesimî ile Kemal Ümmî'dir. Yazımızın başında Lâtîfi'nin, Kemal Ümmî ile Seyyid Nesimî'nin arkadaşlıklarından bâhis fıkrasının Velâyet-nâme-i Sultan Şücaüddin ile olan müşabehetine temas etmiştik. Seyyid Nesimî'nin, 820 de vefat etmesi hasebiyle, Kemal Ümmî ve Sultan Şücaüddin ile kısmen muasır olsa bile, onlarla arkadaşlık edemeyeceği düşünülebilirse de; Velâyet-nâme'de Seyyid Nesimî'nin Haleb'de derisi yüzülmek suretiyle öldürüldüğünün kaydedilmesi, tarihî hakikate uymaktadır. Diğer taraftan Kemal Ümmî'nin hiç olmazsa 832 de hayatta olduğunu o sene ölen Ali Erdebiliye söylediği mersiyelerden anlıyoruz¹⁹. Yine velâyet-nâme'deki bir kayıdda, Sultan Murad'm oğlu Alâüddin'in Kemal Ümmî'yi baba edindiğinden, Sultan Murad'm da bunu hoş gördüğünden bahsedilmektedir, ki²⁰ bu da tarihî hakikatle mütevafıktır; filhakika Sultan Murad II. m, Alâüddin adında bir oğlu olduğunu biliyoruz²¹.

Yukarıdanberi verdiğimiz izahlar, zannediyoruz ki Şücaüddin'in ma'nevî şahsiyetini ve yaşadığı devri aydınlatmağa kâfi gelecek kuvvet-

Osmanlı devletinde bir müddet mühim mevki'ler işgal etmiş, Murad II. zamanında müftülük ve Bursa kadılığında bulunduktan sonra, 834 Receb'inde vefat etmiştir. Tafsilat için (bk., *Şakayık Tercümesi*, s. 47 v.dd.).

18 *Velâyet-nâme-i Sultan Şücaüddin*, s. 31 v.d.d.

19 Köprülü zade Mehmed Fuad, *Anadoluda Türk Dil ve Edebiyatının Tekâmülüne umumi Bir Bakış, Yeni Türk mecmuası*, İstanbul 1933, Sayı. 5, s. 382.

20 *Ayn. esr.*, s. 30.

21 İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *ayn. esr.*, s. 214; Sultan Murad'ın kızkardeşi Karaca Bey ile evlenmiş olup, dayı Karaca Bey, Sultan Alâüddin'in dayısı oluyordu (Tursun Bey, *Tarih-i Ebülfez*, İstanbul 1330, s. 45).

tedir. Buna nazaran Şücaüddin, XV. asrın ilk yarısında yaşamış, Çelebî Mehmed ve bilhassa Murad II. devrinde Rûm Abdalları arasında mühim bir mevki' sahibi olmuştur.

Şücaüddin'in faaliyet gösterdiği yerler ve şöhreti. Velâyet-nâme'nin tedkikinden anlaşıldığına göre, Şücaüddin'in velâyet gösterdiği yerler bilhassa Seyyid Gazi merkez olmak üzere, buraya civar bulunan Melik Gazi, Baymürözü, Nigârınçalan, Atluçalm, Çamağaç, Karkm köyü ve Kırkkavak gibi yerlerdir.

Yine velâyet-nâme'ye göre, yanındaki Abdallar'ı 200-300 arasında değişen ve içlerinde nüfuzlu Babalar da bulunan Sultan Şüca', umûmiyetle köyün içinde değil daha ziyade köyün civarında oturmaktadır. Yazları bir yerden diğer yere giden Sultan, kışları bir mağarada geçirmektedir ve bu müddet zarfında zengin müridlerinden biri tarafından beslenmektedir; fakat daha sonra Sultan Şücaüddin'in Seyyid Gazi'de bir tekeye yaptırarak, bu tekkede yerleştiği anlaşıyor²².

Şücaüddin'in yaşadığı devir ve muhit hakkında velâyet-nâme'den istihrac ettiğimiz şeyleri, diğer kaynaklarda verilen ma'lûmat da ikmal ve te'yid etmektedir: XV. Asır sonlarında yazılan Hızır-nâme'de Şücaüddin'den büyük evliya arasında bahsedilmesi onun şöhretini gösterdiği gibi, yine *Hızır-nâme*'de «Uryan Şüca'iler» in zikri de²³, Şücaüddin ve müridlerinin kıyafetleri hakkında velâyet-nâme'nin kayıtları ile tevafuk etmektedir. Diğer taraftan şair Vâhidî'nin 1522 de tamamladığı *Hâce-i cihan Netîce-i can* adlı eserinde Seyyid Gazi'nin, Rûm Abdallarının başlıca merkezlerinden olduğunu, bu Abdallar'm Osman Baba ve Baba Şüca'i tarikatın büyükleri olarak tanıdığım, kaydetmesi de²⁴ hem Şücaüddin'in

22 Şücaüddin'in yaptırdığı bu tekeye bu gün dahi mevcut olup, mezkûr tekeye hakkında Wulzinger'in, *Drei Bektaschi-Klöster Phrygiens*, Berlin 1913, s. 60 v.d. ve T. Menzel'in, *Das Bektaschi Klöster Seyyid Ghazi, M S O S As*. Berlin 1925, s. 120 v.d. da oldukça mufassal ma'lûmat vardır. Jacob (*Die Bektaschiye*, s. 27) de, Seyyid Gazi'nin tekeyesinden bahsederken Şücaüddin'i bir bektasî Aziz'i olarak göstermesi (F. Hasluck, *Bektasîlik Tedkikleri*, trk. trc. Ragıb Hulûsî, İstanbul 1928, s. 13) tabiatıyla yanlıştır.

23 *Hızır-nâme*, hususî kütüphanemizdeki nüsha, varak 51^a. Bu eserin başka yerlerinde de Şücaüddin'den bahsedilmektedir (Msl. 26^b, 47^b).

24 Vâhidî'nin mezkûr eserinden ilk def'a olarak Abdülbakî Gölpımarlı bu eserin kendisinde bulunan yazma bir nüshasından istifade ederek bahsetmiş (*Mevlevîlik Hamzevîlik ve Batnîîlikte Mütakabil Temayüller, Adsız mecmua*, nu. 13, s. 18), bilâhare yine aynı müellif (*Menakıb-i Hâce-i cihan, Türkiyat Mecmuası*, İstanbul 1935, s. 129 v.d.d.), Karakaş zade Ömer Efendi'nin, Mehmed III. devrinde Vâhidî'nin eserini biraz değiştirmek suretiyle *Nürü'l-hidâ* (İstanbul 1286) adlı kitabını yazdığı meydana koymuştur. Vâhidî'nin eserinin diğer bir nüshası Hâlet Efendi Kütüphanesi'nde nu. 242 de kayıtlıdır.

Seyyid Gazi'de velâyet gösterdiğini te'yid etmesi, hem de onun şöretinin XVI. asır başlarında dahi devam ettiğini aydınlatması bakımından dikkate değer.